

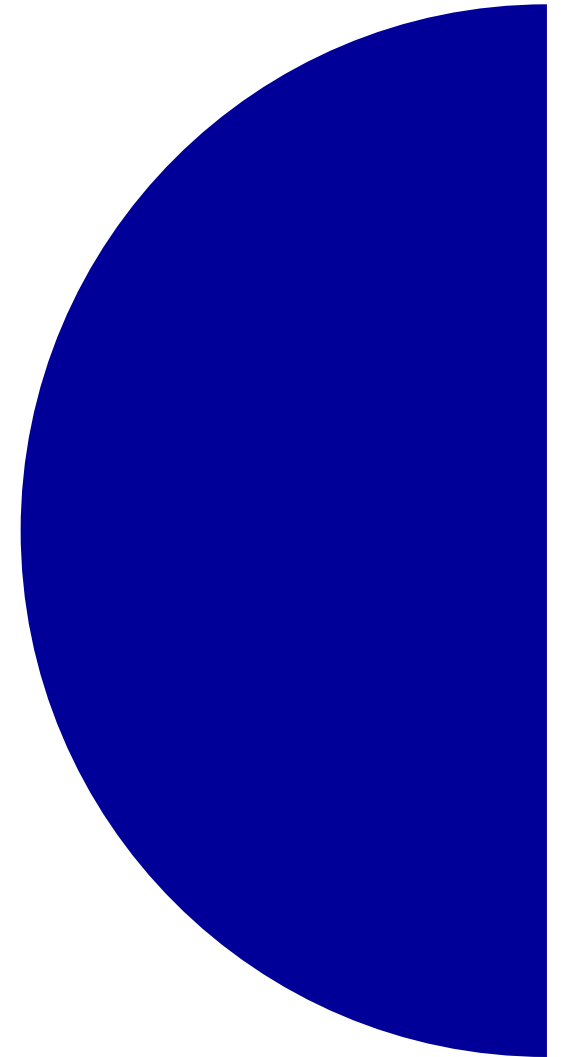
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Itä-Suomen Elinvoimakeskus ja valtionhallinnon uudistus Etelä-Savossa

| Tervetuloa!

Elinvoimakeskus

Aiheina tänään

- 14:00** **Iltapäiväkahvit**
- 14:15** **Tilaisuuden avaus**
ylijohtaja Jari Mutanen
- 14:25** **Valtionhallinnon uudistus**
ylijohtaja Jari Mutanen
- 14:40** **Uusi organisaatio ja toimipaikat**
johtaja Hannu Mars
- 14:50** **Etukäteen pyydetty puheenvuorot:**
- Etelä-Savon yrittäjät, aluejohtaja Heidi Loukiainen (Teams)
 - Etelä-Savon Maakuntaliitto, maakuntajohtaja Heini Utunen
 - Etelä-Savon Kauppakamari, toimitusjohtaja Teppo Leinonen
 - Xamk, kehitysjohtaja, vararehtori Kalevi Niemi
- 15:15** **Ennakkokysymysten käsittely**
- 15:25** **Keskustelua**
- 15:50** **Loppusanat**
ylijohtaja Jari Mutanen
- 16:00** **Tilaisuus päättyy**

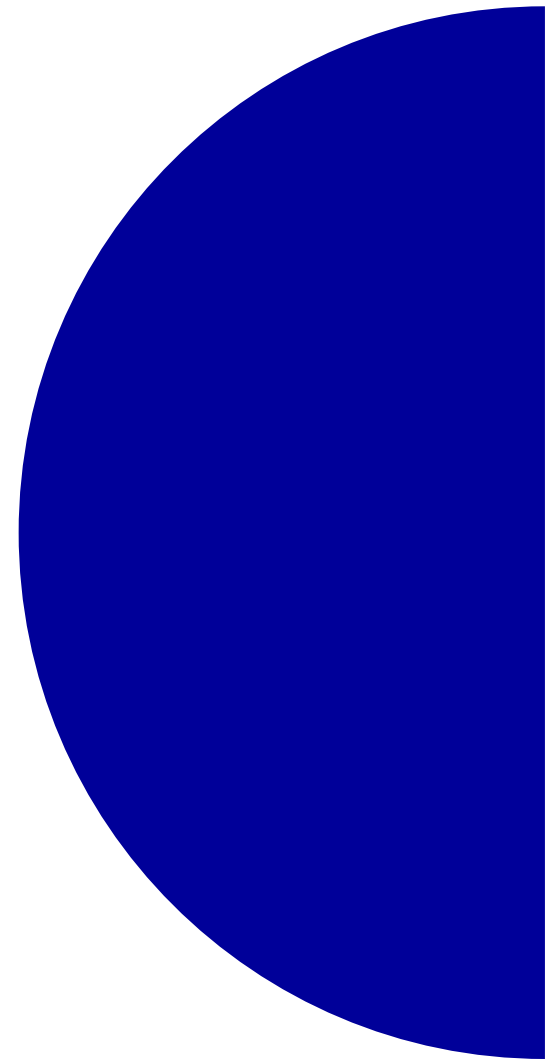
Valtion aluehallinnon uudistus

Yleisesittely 18.9.2025

I

 **Valtion aluehallinnon
uudistus**

 Elinvoimakeskusten
toimeenpanohanke

Mitä virastoja uudistus koskee?

- Uuteen valtakunnalliseen **Lupa- ja valvontavirastoon** kootaan pääsääntöisesti kaikki aluehallintovirastojen ja kaikki Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (VALVIRA) tehtävät sekä ELY-keskusten **Y-vastuualueen tarkoituksenmukaiset tehtävät**.
- Uusiin alueellisiin **elinvoimakeskuksiin** kootaan nykyisten ELY-keskusten tehtävät, jotka eivät siirry uudistuksen myötä muiden virastojen hoidettavaksi. Elinvoimakeskuksia perustetaan kymmenen.
- Ahvenanmaan valtionvirasto jatkaa toimintaansa Ahvenanmaan maakunnassa.
- Muutos tulee voimaan 1.1.2026

Mitä uudistuksella saavutetaan?

- Useiden eri viranomaisten sijasta jatkossa yksi, valtakunnallinen **Lupa- ja valvontavirasto** hoitaa valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtäviä. Elinvoimakeskukset toimivat entistä vahvemmin alueilla kehittäjänä ja rahoittajana. Muutos selkiyttää virastorakennetta ja tehtävänjakoa.
- Uudistuksen tavoitteena on **sujuvoittaa** kansalaisten ja elinkeinojen **lupapalveluita ja valvontaa**. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen, ympäristönsuojelun, elinkeinojen ja työelämän turvallisuuden **valvonta ja ohjaus on tehokkaampaa ja yhdenvertaisempaa**.

Mitä uudistuksella saavutetaan?

- Useiden eri viranomaisten sijasta jatkossa yksi, valtakunnallinen **Lupa- ja valvontavirasto** hoitaa valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtäviä. Elinvoimakeskukset toimivat entistä vahvemmin alueilla kehittäjänä ja rahoittajana. Muutos selkiyttää virastorakennetta ja tehtävänjakoa.
- Uudistuksen tavoitteena on **sujuvoittaa** kansalaisten ja elinkeinojen **lupapalveluita ja valvontaa**. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen, ympäristönsuojelun, elinkeinojen ja työelämän turvallisuuden **valvonta ja ohjaus on tehokkaampaa ja yhdenvertaisempaa**.

Uudistuksen periaatteita

- **Virastojen monialaisuus:** Virastot kattavat useita eri toimialoja ja tehtäviä. Laaja asiakaskunta hyötyy virastojen monialaisuudesta ja henkilöstön monipuolisesta osaamisesta. Virastojen monialaisuus mahdollistaa laajan yhteistyön eri viranomaisien, kuntien, hyvinvointialueiden ja elinkeinoelämän kanssa.
- **Alueellinen läsnäolo:** uudistuksessa hyödynnetään virastojen nykyistä toimipaikkaverkostoa sekä huomioidaan alueellinen läsnäolo ja toimintakyvyn turvaaminen muuttuvassa toimintaympäristössä.
- **Valtion ja kuntien, maakuntien tai hyvinvointialueiden välistä tehtäväjakoa ei muuteta**

Valtion aluehallintouudistus kattaa

4 600 työntekijää

27 virastoa

9 hallinnonalan tehtäviä

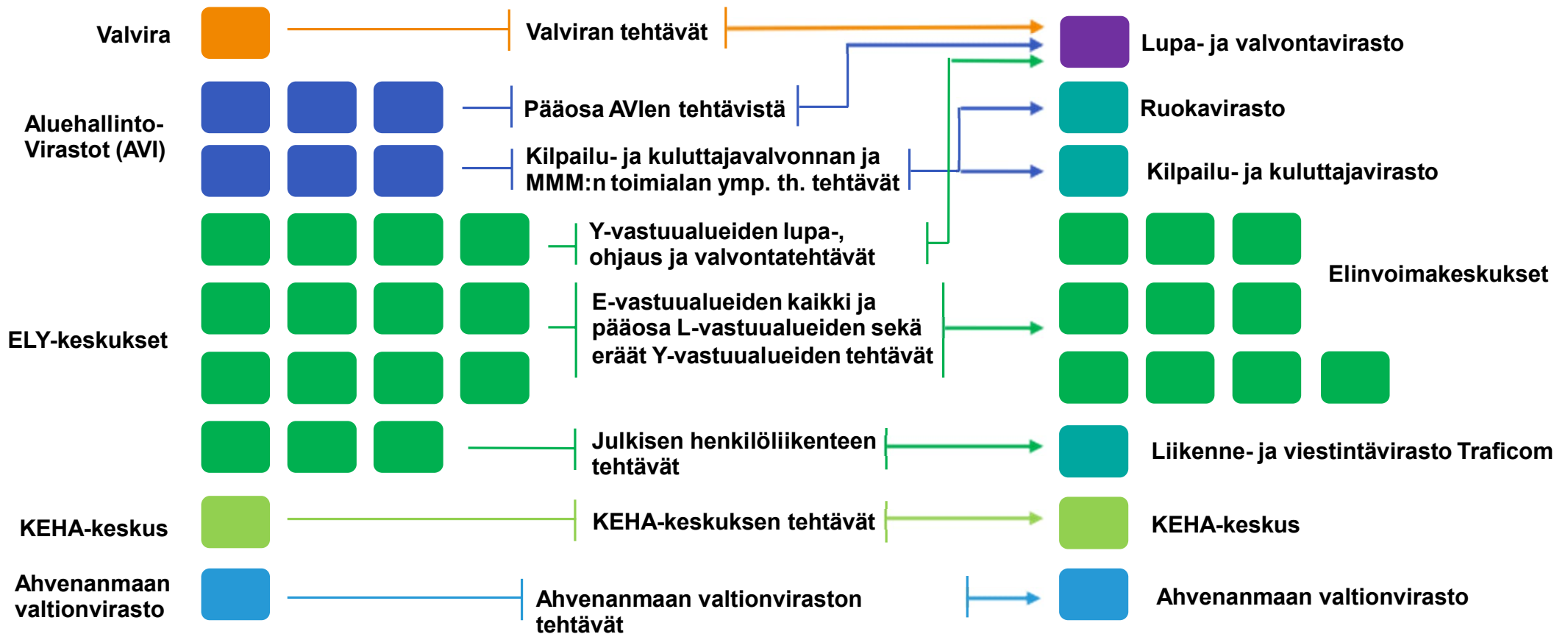
330 milj. e virastojen
nettomäärärahoja
vuonna 2024

Valtion aluehallintouudistus ja tehtäväsiirrot

Nykytila: tehtävät organisoitu 24 virastoon: Valvira, 6 aluehallintovirastoa, 15 ELY-keskusta, KEHA-keskus sekä Ahvenanmaan valtionvirasto

Tavoitetila: tehtävät organisoitu 16 virastoon: LVV, 10 elinvoimakeskusta, KEHA-keskus, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Ruokavirasto, Liikenne- ja viestintävirasto ja Ahvenanmaan valtionvirasto

Lupa- ja valvontavirasto osana valtionhallintoa

- Lupa- ja valvontavirastossa työskentelee noin 2000 eri alojen asiantuntijaa.
 - Työntekijät siirtyvät nykyisistä virastoista virkojensa mukana Lupa- ja valvontavirastoon.
- Lupa- ja valvontavirasto on yksi suurimmista valtionhallinnon virastoista.
- Lupa- ja valvontavirasto kuuluu valtiovarainministeriön hallinnonalaan.
- Valtiovarainministeriö vastaa viraston yleishallinnollisesta ohjauksesta.
- Viraston toimintaa ohjaavat omilla toimialoillaan eri ministeriöt.

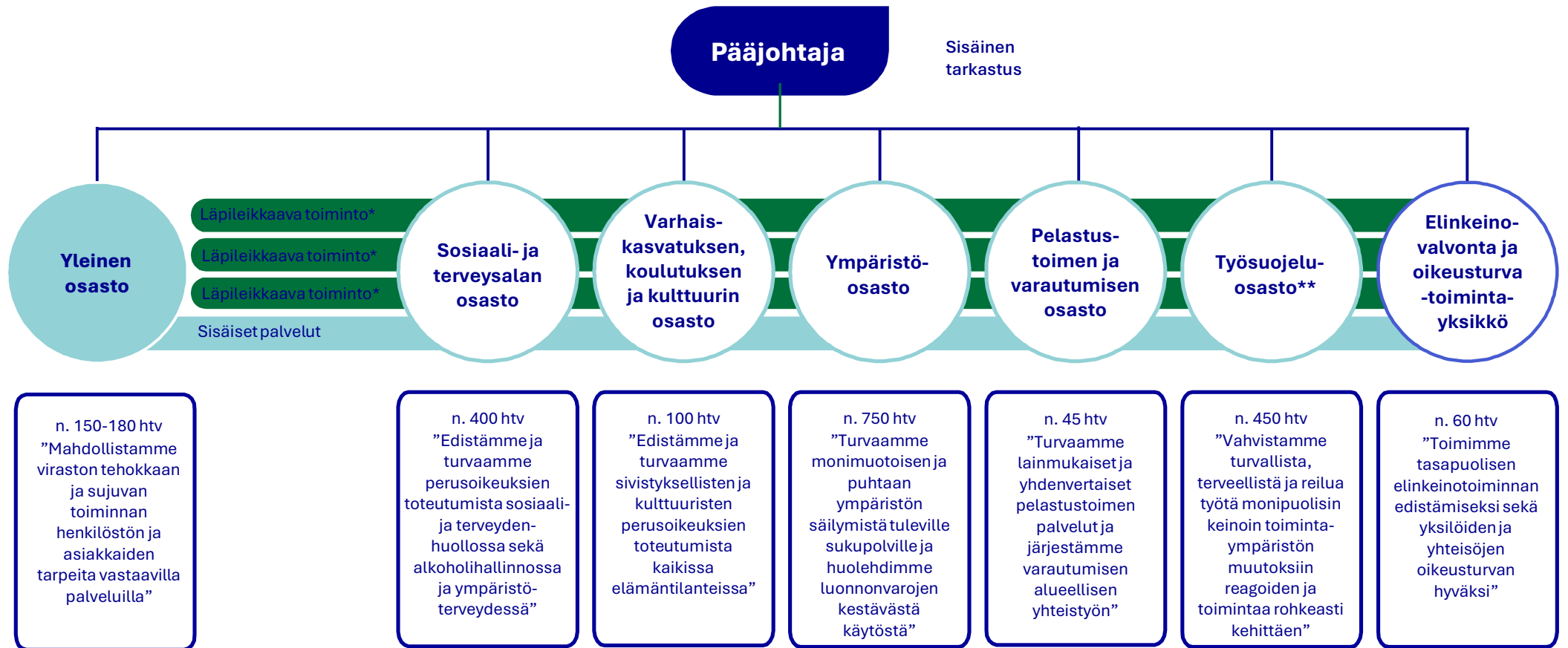

Lupa- ja valvontaviraston toimipaikat 1.1.2026

- Lupa- ja valvontavirastolla on 18 toimipaikkaa ympäri Suomen, jokaisessa maakunnassa.
 - Viraston päätoimipaikka on Tampereella.
- Toimipaikkaverkosto pohjautuu nykyisiin toimipaikkoihin.
- Kattavalla toimipaikkaverkostolla varmistetaan viraston alueellinen läsnäolo.
- Toimipaikkaverkostoon voi myöhemmin tulla muutoksia mm. tilahankkeiden ja valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen myötä.

Lupa- ja valvontaviraston organisaatio

*Tarkentuvat johtamisjärjestelmän ja työjärjestysten valmistelun edetessä.

Työsuojeluosasto vastaa itsenäisesti osaston asiakirjahallinnosta, Elinvoimakeskusten palvelusta ja viestinnästä. **Valtion aluehallinnon uudistus Elinvoimakeskusten toimeenpanohanke

Sujuva lupamenettely

Investointien edistämiseksi edetään kohti yhden luukun mallia, jossa asiointi ja lupien haku tapahtuu keskitetysti ja digitaalisesti yhden ja käyttäjälähtöisen lupaprosessin kautta.

Lupakäytäntöjen sujuvoittamisella edistetään puhdasta siirtymää ja Suomen kilpailukykyä

Yhdellä viranomaisella on vastuullaan lupaprosessin eteneminen ja koordinointi. Tämä viranomainen vastaa myös siitä, että luvan hakijalla on mahdollisuus etukäteen keskustella luvitukseen liittyvistä velvollisuuksista, selvitystarpeista ja reunaehdoista.

Yhden luukun palvelujen hanke

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Seurantaryhmä

Lupa- ohjaus- ja valvontaviraston perustaminen

Lupa-, ohjaus- ja
valvontaviraston
lainsäädännön valmistelu
YM-hallinnonalan
lainsäädännössä
(*VM-valmisteluvastuu*)

Yhden luukun lainsäädäntöhanke

Yhden luukun mallia
edistävän luvituksen
toteuttaminen: "Tavoitteena
on, että lupakäsittelyjä
yhdistämällä hakemus johtaa
lähtökohtaisesti yhteen
viranomaispäätökseen ja
valitusmahdollisuuteen"

Vesienhoidon ympäristötavoitteet ja niistä poikkeaminen

"Hallitus vastaa
vesipuitedirektiivin
vaatimukseen kansallisella
lainsäädännöllä"

"Vesipuitedirektiivin
mahdollistamat kansalliset
joustot otetaan käyttöön"

Alueiden käytön sääntelyn uudistus (lupamenettelyt)

"Teollisuuspuistoista
tehdään yksi keino
sujuvoittaa
investointeja"

"Ympäristöluvan
käsittely
kaavapäätöksen nojalla
odottamatta
lainvoimaisuutta" jne.

Useita erillistoimia, kuten

Selvitetään mahdollisuus
kompensatioon
ympäristöluvan ehdoissa

Varovaisuusperiaate-
selvitys

Arvioidaan mahdollisuus
palauttaa lupamääräyksiin
lupien tarkastamisen
edellytyksiä

Automaatio, tavoiteajat

Etusijamenettelyn arvio ja
kehittäminen,
pumppuvoimalat

Arvioidaan mahdollisuus
säättää VN:lle mahdollisuus
siirtää käsittely
nopeutettuun menettelyyn
(poikkeuksellisen tärkeät
hankkeet)

Edistämme alueiden elinvoimaa monialaisesti ja yhteistyössä

Kymmenen uutta elinvoimakeskusta aloittaa toimintansa 1.1.2026.

Elinvoimakeskukset hoitavat mm. **elinkeinoihin, maaseutuun, liikenteeseen, ympäristöön ja luonnonvaroihin** liittyviä tehtäviä.

Elinvoimakeskukset tuntevat alueiden tarpeet ja toimivat paikallisesti.

Elinvoimakeskukset kartalla

Uudenmaan elinvoimakeskus

Uusimaa

● Helsinki

Lounais-Suomen elinvoimakeskus

Varsinais-Suomi, Satakunta ja Ahvenanmaa

● Turku ● Pori

Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus

Etelä-Karjala, Kymenlaakso ja Päijät-Häme

● Kouvola ● Lahti ● Lappeenranta

Sisä-Suomen elinvoimakeskus

Pirkanmaa ja Kanta-Häme

● Tampere ● Hämeenlinna

Keski-Suomen elinvoimakeskus

Keski-Suomi

● Jyväskylä

Itä-Suomen elinvoimakeskus

Etelä-Savo, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo

● Kuopio ● Joensuu ● Mikkeli

Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus

Etelä-Pohjanmaa

● Seinäjoki

Pohjanmaan elinvoimakeskus

Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa

● Vaasa ● Kokkola

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus

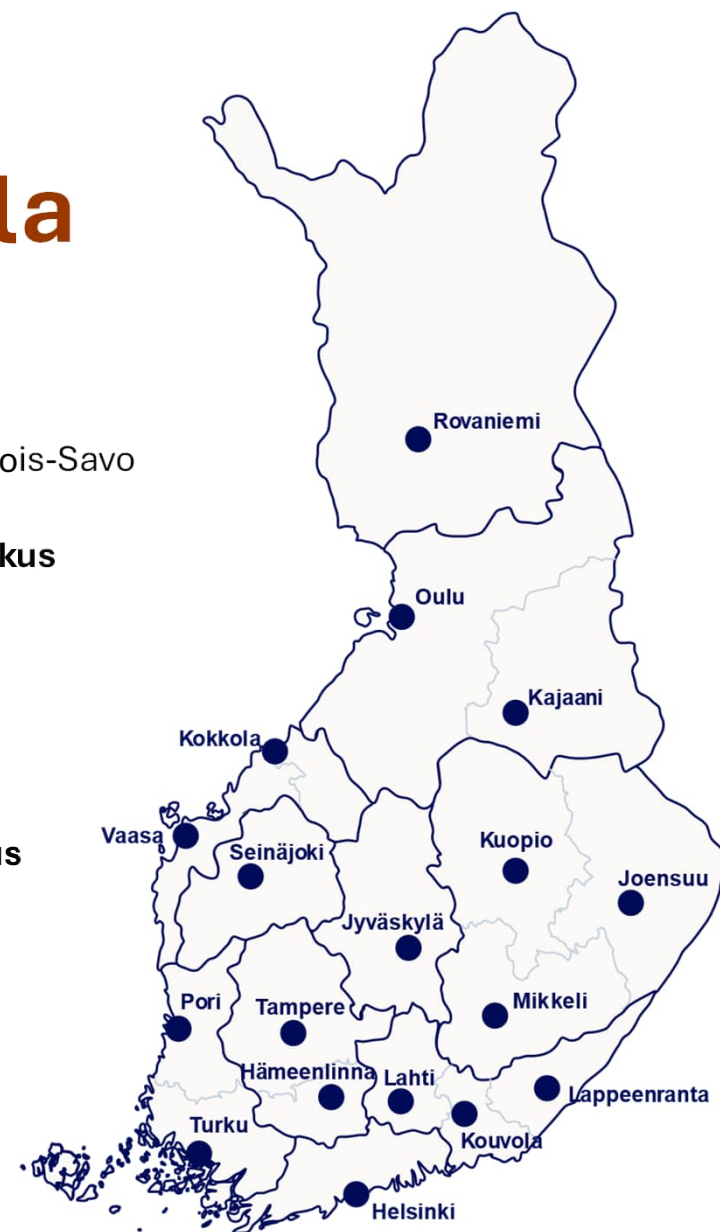
Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu

● Oulu ● Kajaani

Lapin elinvoimakeskus

Lappi

● Rovaniemi

Elinvoimakeskusten tehtäviä

Maaseutu

Maa- ja puutarhatalous, maaseudun kehittäminen, kala- ja porotalous, elintarvikkeet, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus ja laatu, luonnonmukainen tuotanto, eläinten terveys ja hyvinvointi, kasvinterveys, valvonta

Maahanmuutto

Työ- ja koulutusperusteinen maahanmuutto, maahanmuuttajien kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistäminen

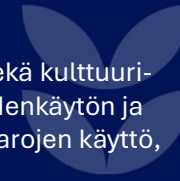
Liikenne

Liikennejärjestelmän toimivuus, liikenneturvallisuus, tie- ja liikenneolot sekä maanteiden pito

Luonnonvarat ja ympäristö

Luonnon monimuotoisuuden hyvän tilan edistäminen sekä kulttuuriympäristön hoito, vesien hyvän tilan edistäminen, alueidenkäytön ja ilmastotyön edistäminen, ympäristökasvatus, luonnonvarojen käyttö, vesitalous, patoturvallisuus

Elinkeinot ja työllisyys

Työllisyyden edistäminen, työvoiman osaaminen, yritystoiminnan kestävä kasvu, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, kansainvälistyminen ja kilpailukyky sekä energiantuotanto

Rahoitus, kehittäminen ja seuranta

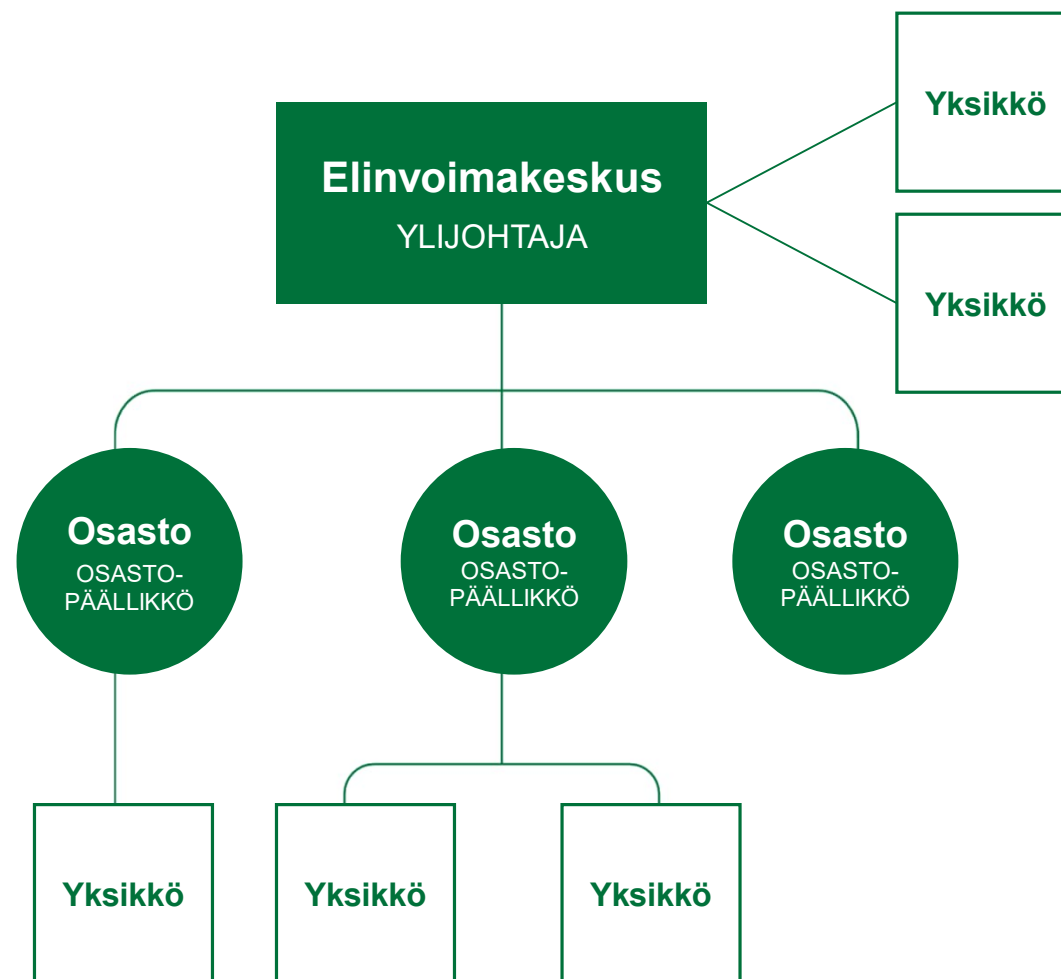
Yritys- ja hankerahoitus, EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman sekä maataloustuki- ja maaseuturahaston tukien hallinnointi, alueiden kehittäminen

Yleiskuva elinvoimakeskusten organisaatiosta

Elinvoimakeskusten arvioitu henkilömäärä,
arvio on tehty vuoden 2023
henkilötyövuositietojen pohjalta

- Toimintamenoilla palkatut, n. 60 – 270 henkilöä/elinvoimakeskus
- Elinvoimakeskusten osastojen arvioitu henkilömäärä: n. 10 – 130 henkilöä/osasto
- Yhteensä n. 2 000 henkilöä
- Useita ohjaavia ministeriöitä

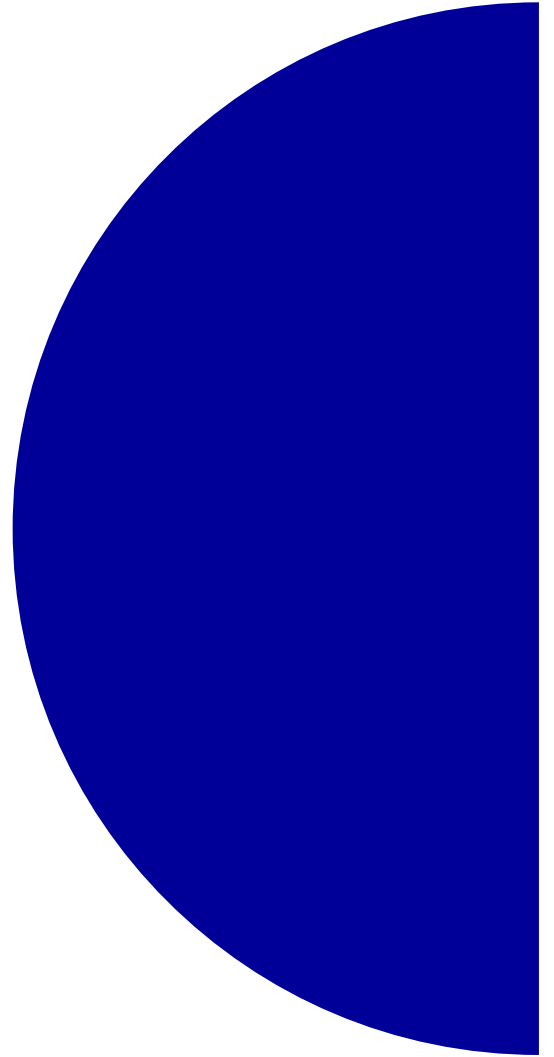
Neuvonta, ennakkoneuvottelut ja jatkuva vuoropuhelu !

Uudet virastot aloittavat 1.1.2026

Itä-Suomen elinvoimakeskus aloittaa toimintansa vuonna 2026

I

 **Valtion aluehallinnon
uudistus**

 Elinvoimakeskusten
toimeenpanohanke

Elinvoimakeskukset edistävät elinvoimaa

Elinvoima on kokonaisuus, joka kuvaa alueen:

Kestävää kasvua ja
puhdasta siirtymää

Uudistumista ja
kilpailukykyä

Yrittäjyyden
toimintaedellytyksiä

Ruuantuotannon ja muun
elinkeinotoiminnan
kannattavuutta

Toimivia, saavutettavia
liikenneyhteyksiä

Luonnonvarojen kestävää
käyttöä

Luonnon
monimuotoisuutta ja
ympäristön hyvää tilaa

Huoltovarmuutta ja
turvallisuutta

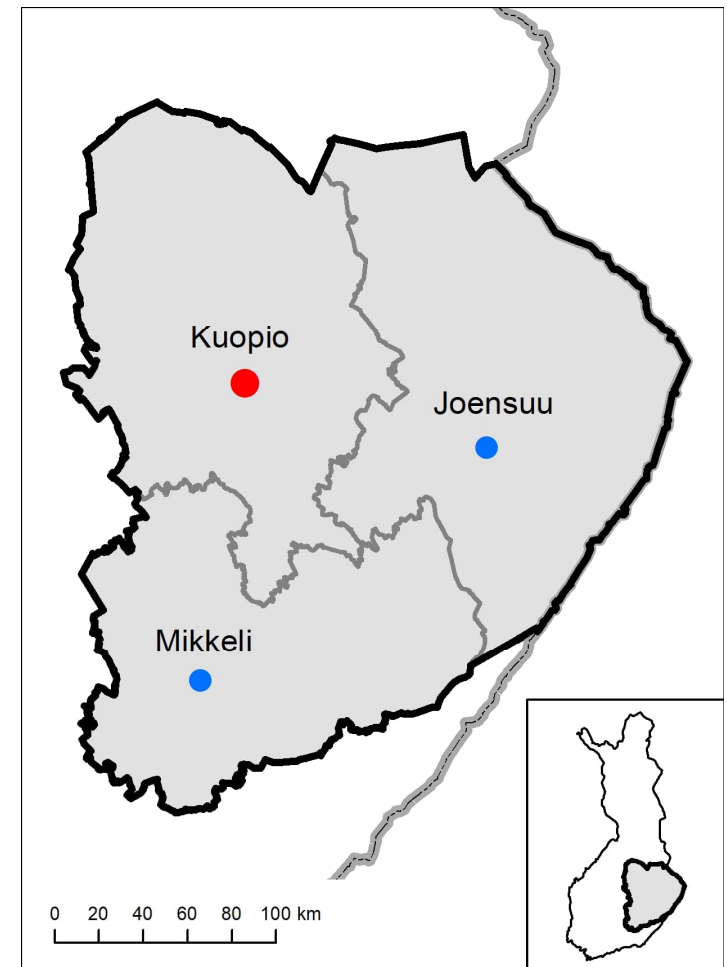
Työvoiman osaamista,
työllisyyttä, asukkaiden
hyvinvointia

Muita alueen vetovoimaa
lisääviä tekijöitä

Itä-Suomen elinvoimakeskus

Luomme Itä-Suomen elinvoimakeskuksesta tehokkaan ja vaikuttavan aluehallinnon viraston ja tarjoamme palvelut koko toimialueelle.

- Toimialue: Etelä-Savon, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnat
- Toimipaikat (3 kpl) jokaisessa maakuntakeskuksessa Mikkeli, Kuopio ja Joensuu
- Päätoimipaikka Kuopiossa
- Noin 250 työntekijää

Valmistelu Itä-Suomessa

Itä-Suomen elinvoimakeskuksen valmistelun muutosryhmä

- Vastaa elinvoimakeskusten alueellisesta valmistelusta, valmistelee elinvoimakeskusten toimeenpanoa ja edistää substanssi-valmistelua.
- Valmistelua varten on tehty projekti- ja toimeenpanosuunnitelma.

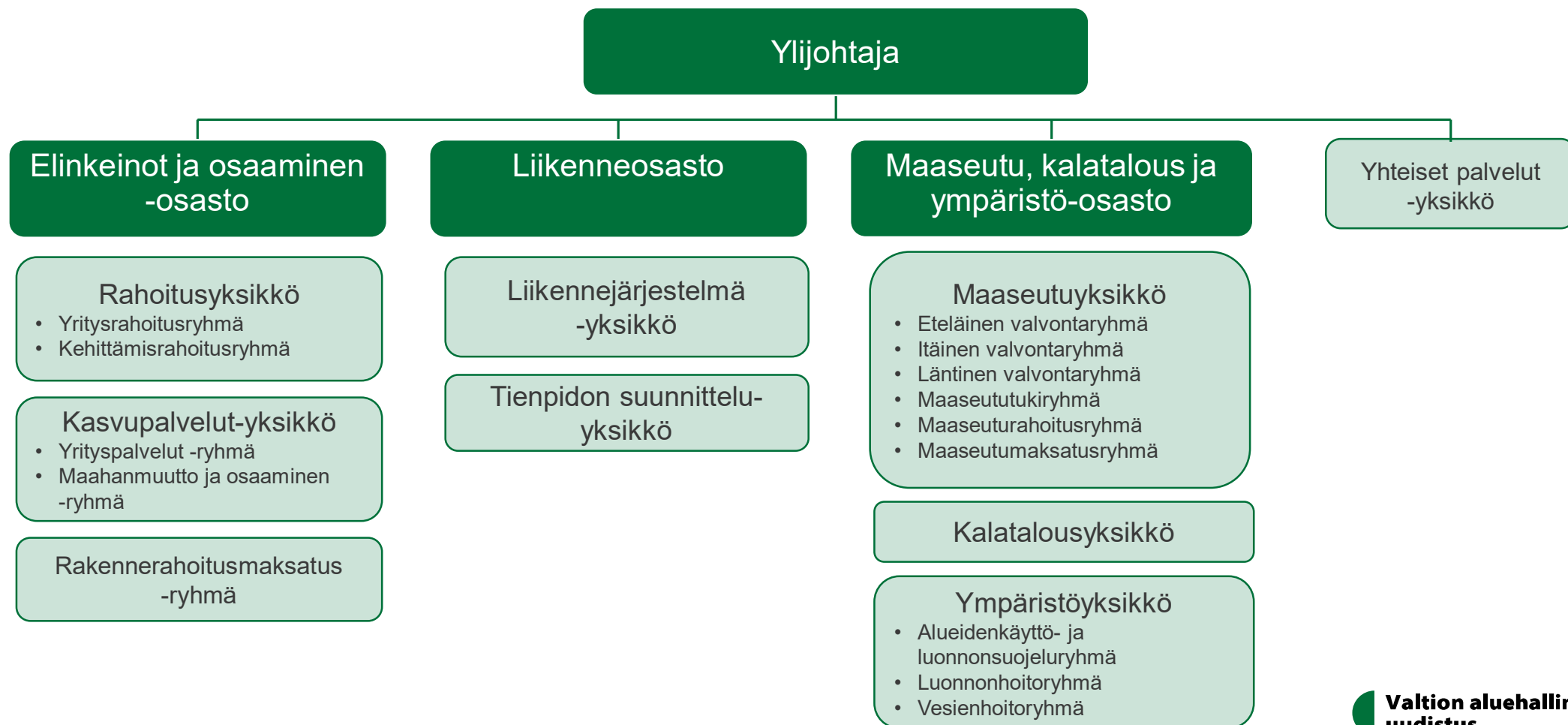
Alatyöryhmät

- Elinkeinot ja osaaminen
- Liikenne
- Maaseutu, kalatalous ja ympäristö
- Yhteiset palvelut.

Alatyöryhmät valmistelevat muutosryhmän antamien toimeksiantojen mukaisesti esityksiä elinvoimakeskuksen toimeenpanon valmisteluun.

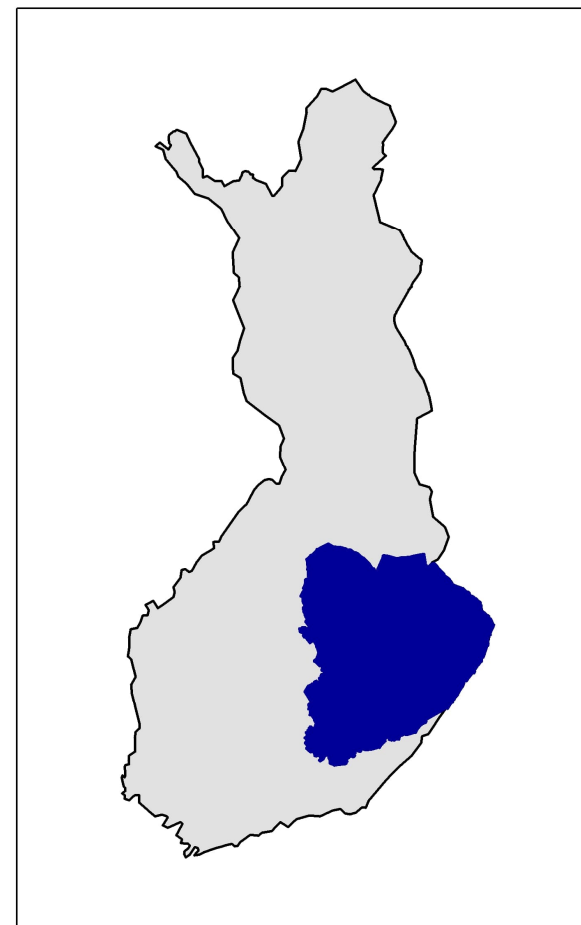

Itä-Suomen elinvoimakeskuksen organisaatorakenne

Itä-Suomi lukuina

- **Asukkaiden määrä:** n. 540 000
9,5 % koko Suomen väestöstä ¹⁾
- **Maapinta-ala:** n. 48 786 km ²
16 % koko Suomen maapinta-alasta ²⁾
- **Metsämaan pinta-ala:** n. 4,0 milj. ha
15,2 % koko Suomen metsämaan pinta-alasta
- **Kuntia:** 44
- **Kaupunkeja:** 13
- **Yritysten toimipaikkoja:** 40 222 kpl
9,8 % koko maasta ³⁾
- **Maakuntien liittoja:** 3
- **Työllisyysalueita:** 6 kpl

1) Tilastokeskus v. 2024
2) Maanmittauslaitos v. 2013
3) Tilastokeskus v. 2021

Ajankohtaista

- Elinvoimakeskusten ylijohantajien rekrytointi on käynnissä.
 - Valtioneuvosto nimittää ylijohtajat 1.1.2026 lukien määräajaksi, kuitenkin enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

Syksyllä

- Muun johdon rekrytointi käynnistyy
- Henkilöstö sijoitetaan toimintayksiköihin
- Elinvoimakeskusten strategia ja tulostavoitteet määritellään
- Palvelut jatkuvat vaikka organisaatio muuttuu.

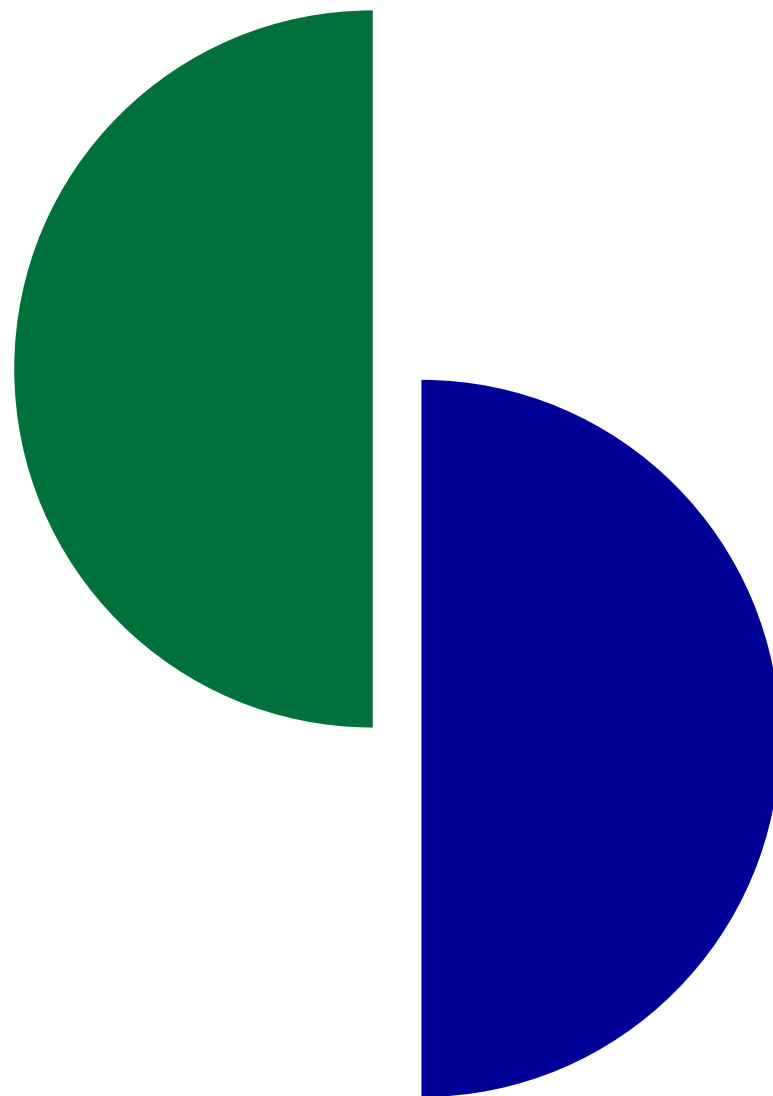

Luomme yhdessä uutta!

Yhdessä henkilöstön kanssa ja keskeisiä sidosryhmiä kuunnellen perustamme itäsuomalaisia asukkaita, yrityksiä ja alueen kehittymistä palvelevan Itä-Suomen elinvoimakeskuksen!

 Valtion aluehallinnon uudistus

 Elinvoimakeskusten toimeenpanohanke

Sidosryhmien puheenvuorot

Etelä-Savon Yrittäjät, aluejohtaja Heidi Loukiainen (Teams)

Etelä-Savon Maakuntaliitto, maakuntajohtaja Heini Utunen

Etelä-Savon Kauppakamari, toimitusjohtaja Teppo Leinonen

XAMK, kehitysjohtaja, vararehtori Kalevi Niemi

 **Valtion aluehallinnon
uudistus**

 Elinvoimakeskusten
toimeenpanohanke

Kiitos!

Elinvoimakeskus

